

rešitev za francoske probleme in da pride končno tudi razrešitev italijanskih problemov; da se — izkrajka — uresniči napoved Pichona, da bomo imeli za Velikonoč preliminarni miru! Kdor v Parizu ovira uresničenje tega programa, si nalaga najhujšo odgovornost: in prav je, da to ve!

O duševnosti nemškega naroda.

»Journal de Geneve« je pred kratkim prinesel članek, iz katerega posnemamo:

Niso brez povoda kritizirali načina, po katerem se je izvršila prekucija v Nemčiji. Kaj misli in kaj hoče nemško ljudstvo?

Sicer je težavno povzeti mentalnost celega naroda v par vrsticah, vendar poskusim to storiti, pri čemer vzamem za podlago uspeh volitev v konstituanto zadnjega 16. februarja.

Na skrajni desnici nove Konstituante nahajamo:

Nemško-narodno ljudsko stranko. Tu so plemstvo, junckerji, dostojanstveniki, dobavitelji, dvorni uradniki, generali in častniki, neštete »ekscelence« in »svetniki« ki pravijo: »Gre za to, da vzpostavimo monarhijo in vojsko čim hitreje ter da pripravimo prihodnjo vojno bolj resno nego prejšnjo. Proč z Republiko! Smrt Ententi!!!«

Uspeh: 2.739.196 glasov in 42 sedežev v Konstituenti.

Nemška ljudska stranka. Ono »ljudstvo« obstoja iz veleindustrijalcev, vojnih dobavnikov in dobičkarjev, neljudskih denarnikov, dostojanstvenikov protestantske in luteranske cerkve, narodnih in protisemitskih razumnikov, svet »nemške prosvete« in »vede o plemenih. Ti pravijo: »Wilson? Glumač. Njegov načrt? Opasna utopija, ogaben izgovor, da bi nas uspal in obuzdal. Smrt čifutom, in hoch cesarju ter mega hrabromu sinu...« 1.106.408 glasov: 21 sedežev v Konstituenti.

Krščansko-narodna stranka (bivša stranka centra), sestavljena osobito iz južnih kmetov in iz napol delavskih, napol meščanskih katoliških življenj. »Ker že nismo mogli po želji našega velikega Erzbergerja razdelati Londona z ognjem in žveplenim dežjem, ker Bog ni kaznoval Anglije, je bolje sprejeti Wilsonov program. Mi smo pristaši republike, toda pod pogojem, da monarhija ne bo protiduhovska, da bo kralj vladal ustav- in — pred vsem — sporazumno s katoliško cerkvijo, ne vidim ovire, da se v Nemčiji znova uvede dinastija (katoliška, seveda). Ali za sedaj živela demokracija!« 5.368.804 glasov in 88 poslancev.

Nemška demokratska stranka. Evo liberalnega in naprednega meščanstva, trgovskih krogov, potem vsoka in mala židovska financa in svobodni poklici. »Monarhična vladavina ni nič prida, ker se ni obnesla. Ker že to želite, dragi g. Wilson, in ker naš vojaški poraz dokazuje, da ste velik mož, evo nas demokratov! Stran z militarizmom! Živela nemška Ludovlada! Plačali bomo vse odškodnine, kar jih bomo mogli, vendar za boga, zaonite z nami kupčije, drugače... stavke, beda, boljševizem, reakcija... in vi bi bili krivi, stari »tigere«, da, vi bi bili krivi, in naš klavni konec...« 5.552.936 voix in 75 mandatov.

Socialistična večinska stranka, napol delavska, napol meščanska, prekucuskih tradicij, reformističnega delovanja (radikalno-socialistične stranka v Franciji): »Od nekdanj smo pobijali oboroževanje in vojno. Glasovali smo za vojne kredite v srpanu 1914, ker smo bili izdajalsko napadeni. Dozdeva se, da nismo imeli prav in da smo mi napadli. Ali, za Krščevo voljo, ne razpravljamo več o tem. Danes smo to, kar smo bili od vselej: demokratje in republičani. Oprostite nam, ako ne gre še vse po maslu: neizkušenost, nazadnjaštvo, boljševiki. Ententina zloba, pomankanje denarja, dela surovina... splošno pomankanje. Kljub tem težavam smo storili že doberšen posej: načrt za ustavo, ki nam ga lahko zavdajo najbolj demokratska plemena, aktivna in pasivna volilna pravica ženskih, proporcni volilni sestav, postavni 8-urni delavnik, pravo ugovora vojaškim in delavskim svetom. Vi pa še dalje svojo trditve, da nadaljujemo stari režim? da smo monarhisti in okrinkani militaristi? Pomagajte nam utrditi republikansko vladavino s tem, da nam daste čim preje jela in dela. Živela razorožba, mednarodno razsodišče in... enakost nemškega ljudstva sredi Zveze narodov!« 11.112.450 glasov in 163 poslancev.

Neodvisna nemška socialistična stranka. Nemčija ima toliko dolgov, da se ji dela tema pred oči. Večinska struja hoče prizanašati meščanstvu in kapitalu, namesto, da bi udeležila socializem; nemški delavec bo seveda zopet vse plačal. Vprašanje o krivdi in kazni za krivce? Meščanske nemnosti! Da-li je napovedal vojno Viljem II., ali Poincaré, to je vse eno, saj veliki krivec je kapitalizem vseh dežel. Bogatinstvo naj se torej kozniče z njega popolnim zatorom. Mi smo republikanci, toda ludovlada po načinu večinarjev je zgolj stroj za slentev in za izkoriščanje siromakov. Doli s kapitalizmom! Naprej za vesoljno socialistično republiko!« 2 milijona 186.305 glasov in 22 zastopnikov.

Nemška komunistična delavska stranka Spartakovcev. Boljševiški program, zanikanje države in parlamentarizma, komunističen ideal na osnovi delavskih in vojaških svetov. »Vse meščanske vlade (vštevši Wilsonovo) so gnile, delavec naj bo gospodar sveta, edino diktaturo proletariata bo rešila človeštvo.« Načelno je ta struja odklonila udeležbo pri volitvah. Potemtakem ni mogoče povedati, koliko pristašev se zbira krog nie-

nega sporeda. Vsekakor pa ta stranka raste neprestano, ker jo podpira ruski denar in izborna uredba, ker Ententa nadaljuje blokado ter ustvarja in stalno pospešuje s tem brezdelnost, ubožstvo in obup v Nemčiji.

Napravimo račun.

Izrecno za ludovlado so:

	Glasov	Sedežev
Neodvisni	2.186.305	22
Večinski socialisti	11.112.450	163
Demokrati	5.552.936	75
Vsota	18.851.691	260

Izrazite za staro vladavino so:

	Glasov	Sedežev
Nemški nacionalci	2.739.196	42
Ljudska stranka	1.106.408	21
Vsota	3.845.604	63

Naredba vrhovnega poveljstva kr. italijanske vojske o izmenjavi avstro-ogrskih denarnih vrednot.

Kr. italijanska vojska. Vrhovno poveljstvo.

Mi generalni poročnik vitez Velikega križa
Pietro Badoglio
podnačelnik vojnega generalnega štaba
odrejamo

na podstavi čl. 251. vojnega kazenskega zakonika in 1. dela, točke 39 (5. odstavek) in 41. »Vojnega službovnika«:

Čl. 1. Z dnem 10. aprila 1919 se uvede zakonita veljava italijanskih denarnih vrednot v Trentinu in v Julijski Benečiji.

Čl. 2. Avstro-ogrski denarne vrednote, ki se nahajajo v prometu v ozemljih, označenih v prednjem členu, se izmenjajo na zahtevo imetnikov z italijanskimi vrednotami po sledečem razmerju:

a) Bankovci Avstro-ogrške banke, izdani na podstavi zakonitih pooblastil iz časa pred 27. oktobrom 1918, proti italijanskim papirnati vrednotam po menjalnem ključu 0.40 lire za eno krono;

b) srebrni avstro-ogrski denarni drobiž proti italijanskim papirnati vrednotam po menjalnem ključu 0.80 lire za vsako krono.

Čl. 3. V svrhu izmenjave imenovanih avstro-ogrskih vrednot morajo njih imetniki pisмено napovedati znesek dotičnih vrednot pri uradih, označenih v čl. 5., in na obrazcih, ki se jim dajo na razpolago pri dotičnih uradih.

Čl. 4. Guvernerja Trentina in Julijske Benečije sta pooblaščenca ugotoviti z vsakršnim sredstvom resničnost zgoraj omenjenih napovedi kakor tudi izvor napovedanih vrednot. Kdor koli bi podal napovedi, ki bi v kateremkoli ozirju ne bile resnične, bo kaznovan z zaplenbo napovedanih svot, kakor tudi z večjimi kaznimi, ki jih določajo veljavni zakoni.

Čl. 5. Izmenjava zgoraj imenovanih vrednot se bo vršila v dobi od 10. do vštetelega 19. aprila 1919 pri poslovalnicah Italske banke, izvršujoči zakladno poslovanje; pri poslovalnicah Napoljske banke in Sicilske banke, kakor tudi pri finančnih uradih z blagajniškim poslovanjem, pri poštnih uradih in pri kreditnih zavodih, ki bodo v ta namen izrecno pooblaščen. V dokaz izvršene izmenjave se bodo izdajala posebna potrdila, ki ne bodo odstopna v nikakršni obliki.

Čl. 6. Z dnem 20. aprila 1919 preneha zakonita veljava navedenih avstro-ogrskih vrednot v vsakem pogledu. V prometu ostane do nove odredbe avstro-ogrski novčni drobiž, čigar veljava se določa z enakovrednostjo ene lirine stotinke za vsako kronsko stotinko.

Čl. 7. Po določbah in pogojih, ki se ustanovijo o svojem času, in na podstavi posebne odškodnine, ki bi jo dobila italijanska vlada za dolg, ki ga bodo predstavljale omenjene vrednote, se bodo mogli izvesti nadaljni ukrepi glede na označene vrednote.

Čl. 8. Bančni in drugi kreditni zavodi v Trentinu in Julijski Benečiji, ki sprejemajo pod kakršnimkoli naslovom denarne vloge, bodo morali zaključiti dne 9. aprila 1919 zvečer svoje vknjžbe, nanašajoče se na take vloge, in bodo morali sporočiti zaključne rezultate kr. zakladni delegacijama (R. R. Delegazioni del Tesoro) v Trentu in v Trstu. Označeni zavodi bodo mogli izmenjati svojo ugotovljeno blagajniško gotovino dne 9. aprila zvečer, do čim bodo morali predložiti do vštetelega 19. aprila poimeniki seznam vložnikov in njihovih posameznih vložnih svot po stanju z dne 9. aprila zvečer. Imenovanim zavodom se izda potrdilo, odrejeno po čl. 5., za vložno

Dvoumno se drže: 5.368.804 glasov (88 sedežev) katoliškega centra.

Tako se izraža v volivskih besednikih razpoloženje nemškega naroda. Če išče ententa jamstev proti novim napadom, si jih more povsem mirno vzeti pri 18 milijonih volivcev. Naj ententa za hip zanemari naše sedanje »državnike«: ti morajo izginejo, čim bomo mogli mi zastaviti pred ljudstvom vprašanje o krivdi, to je dokazati očitno izdajstvo Ebertov, Scheidemannov in drugih cesarjevih zaščitnikov.

Mir se treba skleniti z nemškim ljudstvom, t. j. s tem 18 milijoni, ne pa z vlado Scheidemannov in Brockdorff-Rantzauov. Edino odkrito in veljavno poročstvo, ki ga more nova Nemčija nuditi ententi, to so dobri nameni teh 18 milijonov. Jm bode li ententa zaupala?

Evo celega »strašnega vprašanja«, o katerem govori g. Clemenceau.

svoto po odštetju blagajniške gotovine in svote onih vrednot, ki naj po izrecni zahtevi posameznih vložnikov ostanejo neizmenjane. Prošnje teh vložnikov bodo morali bančni in drugi kreditni zavodi priložiti svoji vlogi, s katero bodo morali zahtevati izmenjavo istočasno, ko podajo sporočilo, odrejeno v prvem delu tega člena. Vsakršna napoved, ki bi vedoma ne odgovarjala resnici, bo imela za posledico ustavitve kreditnega poslovanja za dobo, ki jo neprizivno določita guvernerja Trentina in Julijske Benečije. Izmenjava sodnih pologov se bo izvršila na zahtevo prizadetih oseb ali na podstavi ukrepov pristojnih oblasti, in sicer najkasneje v dobi treh mesecev, štetih od 10. aprila 1919.

Čl. 9. Od dneva razglasitve te naredbe do dneva, določenega za knjižno zaključitev, je bančnim in drugim kreditnim zavodom, označenim v prednjem členu, prepovedano sprejemati kakršnekoli vloge v kronah in dajati posojila na krono osebam, ki ne dokažejo, da imajo svoje zakonito bivalščice v ozemljih, označenih v čl. 1. Za posojilne posle v kronah, izvedene do dneva razglasitve te naredbe, je dolžnikom dano na voljo izjaviti v roku od 10. do 19. aprila 1919, če nameravajo izvesti izmenjavo. Vsi bančni in kreditni zavodi Trentina in Julijske Benečije bodo morali pod kaznijo, da izgubijo pravico poslovanja, sporočiti guvernerjema svoto avstro-ogrskih vrednot, prejetih iz kraljestva in iz inozemstva po 3. novembru 1918, z navedbo vzročne zveze nakazil.

Čl. 10. Od 10. aprila 1919 dalje se vsakršna vrednost smatra za izenačeno z italijanskimi lirami po menjalnem ključu 0.40 lire za eno krono. Vendar pa se bodo smatrala plačila in povračila, ki se izvršijo na podstavi navedene izenačbe po 19. aprila 1919 za obveznosti in posle iz časa pred 10. aprilom 1919, za izvedena s pridržkom vsakršne morebitne pravne zahtevne ali pravice, izvirajoče iz določb čl. 7.

Čl. 11. Vsakršno umetno povzemanje cen, ki bi imelo namen premeniti odrejeno štiridesetodstotno izenačbo avstro-ogrške papirnate denarne vrednote v razmerju z italijanskim denarjem, bo kaznovano po okrajnih sodnih kaznih z zaporom do dveh let in z denarno globo do 5000 lir, nekvarno višjim kaznim, določenim po veljavnih zakonih.

Čl. 12. Zamenjava bankovcev in italijanskih blagajniških obveznic posebnih serij ter njih odtegnitev iz prometa se odredi s poznejšo našo odredbo.

Čl. 13. Vsi spisi, katerih predmet je izmenjava avstro-ogrskih vrednot v italijanske vrednote, so prosti vsakršne pristojbine; poštno pošiljate po oproščene poštnine.

Čl. 14. Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene razglasitve v službenem listu kraljevine (»Gazzetta Ufficiale«).

31. marca 1919.

Podnačelnik vojnega generalnega štaba:
Badoglio.

Naredba kr. gubernatorja v Trstu o izvedbi v izmenjave v Julijski Benečiji.

Kje se bo izvrševala izmenjava.

Čl. 1. Da dosežejo izmenjavo, odrejeno v čl. 2. naredbe vrhovnega poveljstva, bodo morali prinesitelji avstro-ogrskih vrednot predložiti le-te v dneh od 10. do vštetelega 19. aprila: pri poštnih uradih za svote do 5000 lir; pri

pri (spodaj navedenih) davčnih in carinskih uradih za svote od 5005 kron do 25.000 kron; pri podružnicah emisijskih zavodov v mestih Trst, Gorica, Poreč, Pazin in Pula za svote, ki presega 25.000 kron.

Izmenjava se bo izvrševala le v tolikšnih svotah bankovcev ali novcev, da bo skupna izmenjavna vrednost enaka petim kronam ali večkratnemu znesku te svote (10, 15, 20, 25, 30 itd.).

Kakšni bankovci se ne bodo sprejemali.

Čl. 2. Izključeni bodo od označene izmenjave, na podlagi navedenega čl. 2. naredbe vrhovnega poveljstva, sledeči bankovci Avstro-ogrške banke: 200 kronski bankovci, izdani dne 27. oktobra 1918, 25 kronski, izdani dne 27. oktobra 1918, 20 kronski bankovci druge naklade, bankovci po 10.000 kron, izdani dne 2. novembra 1918.

Izključeni bodo tudi vsi bankovci kakršnekoli izdaje, pri katerih bi ugotovitev veljavnosti bila nemogoča vsled preklapanj, radi manjkajočih delov ali vsled drugačnih prememb.

Zaplenjevali se bodo bankovci vsakršne izdaje, ki bi bili prežigosani ali zaznamovani s pečati, znamenji ali kakršnimkoli seznavalnimi znaki, zaznamovani v kateremsihod času od kakršnekoli države, ki bi ne bila italijanska država.

Istotako se bodo zaplenjevali bankovci, ki bodo spoznani za ponarejene.

Posebno postopanje pri sumljivih bankovcih.

Bankovci, ki so davčno ponarejeni ali ki nosijo slednje omenjeni žigov, pečatov, znamenj itd., se pridrže pri uradih, pooblaščenih z izmenjavo, in se odpošljejo odhod kr. zakladnemu oddelku v Trstu s poplaskom v enem izvodu napovedi, odrezane v čl. 3., ki se bo morala podati v ta namen v dveh izvodih, od katerih se drugi izvod izroči prinesitelju kot pobotnica.

Pridržani bankovci se uničijo, ako se ponaredba ugotovi po v to svrhu imenovani komisiji. V nasprotnem slučaju se bankovci izmenjajo uradoma in odgovarjajoča svota v lirah se izplača prinesitelju zgoraj omenjene pobotnice proti vračilu le-te.

Ako se ugotovi žig, se bankovci zaplenijo.

Način postopanja.

Čl. 3. Vrednote, ki se predložijo v izmenjavo, bodo morale po ukrenitvi prinesitelja in v smislu čl. 3. navedene naredbe vrhovnega poveljstva biti opisane v posebni napovedi, ki jo bo moral prinesitelj sam opremiti z datumom, s podpisom in z navedbo sedanjega bivališča.

Tiskovine za te napovedi bodo najkasneje dne 9. t. m. na razpolago občinstvu pri uradih, pooblaščenih z izmenjavo.

Pobotnica, ki naj omogoči užitek nadaljnih ugodnosti.

Čl. 4. Vrednote se bodo morale izročiti (skupaj z napovedjo) imenovanim uradom, ki jih bodo izmenjavali po izenačbah, navedenih v čl. 2. omenjene naredbe, in ki bodo razun tega izročevali prinesiteljem pobotnice, odločene iz posebnega zvezka z matico in odrezki; v pobotnicah se bo potrjevala prinesiteljem izvedena izmenjava predloženih vrednot.

Te pobotnice bodo imenske, ne bodo odstopne niti potom žira ter bodo edini naslov za morebitni užitek ugodnosti nadaljnih ukrepov, omenjenih v čl. 7. naredbe vrhovnega poveljstva.

Z ozirom na to se bo moral njih naslovnik takoj ob prejemu prepričati, ali so njihove navedbe popolnoma točne glede na osebo in na svoto, na osebne podatke naslovnikove in na vrednote, ki jih je predložil v izmenjavo.

Ako bi trenutno ne bilo na razpolago dovolj italijanskih denarnih vrednot.

Čl. 5. Izmenjava se bo praviloma izvrševala ob predložitvi avstro-ogrskih vrednot. Ako bi pa posebne okoliščine ovirale to izvedbo (trenutno nezadostna množina italijanskih bankovcev), bodo obsegale pobotnice (čl. 4.) le navedbo predloženih avstro-ogrskih vrednot.

Te pobotnice se bodo morale za predložiti oblastim ali uradom, ki so jih izdali, v roku, ki ga določijo isti, in sicer v svrhu potrebnih ukrepov in v svrhu prejema italijanskih vrednot.

Kakšni bankovci se bodo dajali v izmeno?

Čl. 6. Izplačevanje odstotnega zneska, določenega v čl. 2. ponovno navedene naredbe, se bo izvrševalo s sledečimi italijanskimi vrednotami: Bankovci Italske banke (Banca d'Italia), Napoljske banke (Banco di Napoli) in Sicilske banke (Banco di Sicilia) po 1000, 500, 100, 50, 25 lir; papirnat denar italijanske države po 10 in 5 lir; blagajniške obveznice italijanske države po 2 liri in za 1 liro.

Ugodna naložba večjih svot.

Čl. 7. Prinesiteljem avstro-ogrskih vrednot ali pobotnic, določenih v čl. 4., se bodo na njihovo zahtevo oddajali potom Italske banke, Napoljske banke in Sicilske banke italijanski zakladni listi, ki zapadejo v plačilo v 5 letih, s pet odstotnim letnim obrestnim donosom in z dvo odstotnim skupnim popustom na njihovi imeniški glavnici; ta glavnica pa ne bo smela presegati svote, izražene v italijanskih lirah na dotični pobotnici, ki se povrne prinesitelju.

Častniki in vojaki ne bodo imeli nikakih ugodnosti.

Čl. 8. Za vrednote, ki so v posesti italijanskih častnikov in vojakov, se izvede izmenjava po onih oblastih, ki jim izplačujejo službene plače in pristojbine, in sicer brez kakršnekoli pobotnice.

Izmenjava svot od 5005 do 25.000 kron.

Čl. 9. Izmenjava avstro-ogrskih vrednot, vloženih pri bankah ali kreditnih zavodih v zasedenem ozemlju tustran črte, določene v premirju, se izvede napram označenim zavodom uradoma, ako vložitvi ne predlože dotičnim zavodom nasprotno zahteve v smislu čl. 8. naredbe vrhovnega poveljstva.

Cene v lirah po 40-odstotni izenačbi.

Čl. 10. Cene, izražene do današnjega dne v kronah, se bodo morale v smislu čl. 10. naredbe vrhovnega poveljstva izraževati v italijanskih lirah na podlagi 40-odstotne izenačbe. Kršitelji se bodo kaznovali po določbah čl. 11. navedene naredbe.

Izmenjava svot od 5005 do 25.000 kron se resimirajo lahko s sledečim:

19. aprila): V davčnih uradih v Ajdovščini, Labianu, II. Bistrici, Bujah, Kobaridu, Kopru, Podgradu, Červinjanu, Cresu, Cerkljem, Korminu, Gorici, Grahovem, Logatcu, Malem Lošinju, Motovunu, Poreču, Buzetu, Piranu, Pazinu, Puli, Pordojni, Rovinju, Sežani, Trebižu, Trstu, Vipavi, Voloskem in Krku; in

v carinskih uradih v Opatiji, Čistanovi, Fazani, Gradcu, Isoli, Malinski, Miljah, Trstu, Umagu in Pescanovi.

UČINKI VALUTNE IZMENE.

Določbe o izmenjavi vrednote iz kron v lire se resimirajo lahko s sledečim:

Vsak imetnik papirnatih vrednot po 5, 10, 20, kron itd. dobi pri poštnih uradih za vsakih 5 kron dve liri italijanske vrednote in pobotnico za vso izmenjavno svoto. To pobotnico bo moral hramiti, da bo mogel o vsakem času biti deležen nadaljnjih ugodnosti, ki jih vlada obljublja v čl. 7. naredbe generala Badoglia. Izmenjati se morejo na ta način vsi avstro-ogrski bankovci, ki niso prežigosani in ki so pristni, čeprav so pomečkani.

Kovinski srebrni denar (petkronski in dvo-kronski novci, goldinarji, krone) se bo izmenjavalo po menjalnem ključu po 80 lirinih stotink za vsake krono.

Bakreni, nikljevi in železni drobiž po 1, 2, 10, 20 vinarjev bo imel tudi nadalje zakonito veljavo, in sicer z enako vrednostjo (10 avstrijskih vinarjev bo veljalo toliko, kolikor 10 italijanskih stotink.)

Vlada si pridržuje, kakor izhaja iz zgornjih naredeb, določitev dobe, načina in izmere za nadaljne ukrepite na podlagi pobotnice o izmenjavi vrednot kronskih vrednot v lire.

Domače vesti.

Politični odbor ital. socialistične stranke odstopil. V soboto je bil v Ljudskem domu številno obiskan shod italijanske socialistične stranke. Valentin Pittoni je v svojem poročilu predlagal resolucijo, ki pozdravlja priključenje stranke k socialistični stranki v Italiji; izjavlja, da se je pokoril sklepom vodstva stranke v Milanu; izraža pa vznemirjenje radi odepjenja od mednarodnega socialističnega biro-a v času, ko se vrše napori za vzpostavitev internacionale, razdvojene od vojne; se čudi, da je vodstvo storilo sklep take pomembnosti,

ne da bi bilo poprašalo stranko, dočim so se poprej stvarni manjše važnosti pridržavale kongresu in se je poročalo o njih. Končno smatra resolucija za posebno potrebno, da se združijo vse socialistične sile v tem času velikih razvojev, ko se ima definitivno zrušiti kapitalistični zistan. — O tem Pittonievem dnevnem redu se je vnela dolga razprava, v kateri so se hudo križala mnenja in ki je pokazala, da je večina govornikov nezadovoljna s političnim odborom stranke, kar je ugotovil tudi Pittoni v svoji polemiki, rekši: »Iz vse razprave izhaja, da nam ne zaupate.« Na glasovanju je bila ob velikem navdušenju sprejeta resolucija Bassija (iz Turina), ki izreka solidarnost z vodstvom stranke v Italiji, toliko, kolikor se tiče odepitve od mednarodnega socialističnega biro-a, kolikor glede priključenja k socialistično-komunistični internacionali, sklicani v Moskvo, ter pritrja štirim bojnimi točkami, ki jih je izdalo vodstvo socialistične stranke v Italiji: diktatura proletarijata, socialistično-komunistična republika, splošno pomiloščenje in splošna razorožitev. Vsled tega je sodrug Czernutz prijavil demisijski političnega odbora! Skliče se čimprej drugo zborovanje, ki naj izvoli volilni odbor. — »Lavoratore« poroča, da so bili vsi govorniki političnega odbora ledeno-mrzlo sprejeti, da so bili v svojih govorih čisto prekinjeni od izrazov neodobravanja, dočim so bili govorniki opozicije nepretrgoma demonstrativno pozdravljeni. Sicer pa se je zborovanje — ki je trajalo do 1 popolnoči — vršilo v miru in redu; zborovalci pa so ostali še dolgo po skupinah v razgovoru in so razpravljali o demisijski političnega odbora. »Lavoratore« piše: Socialistična stranka v Trstu razpravlja globoko in odločno, določa svobodno svoje smeri, odreka odobravanje — kolikor se ji zdi potrebno — tudi svojim predstaviteljem, ali ostaje disciplinirana in ostane torej slozna in močna. Hladna je, toda, to jo hladnost, ki čuti bližino pomembnih dogodkov. — Pittoni obvešča ob enem, da daje svoje funkcije v stranki na razpolago kompetentnim predstaviteljstvom, posebno pa ono voditelja pri glasilu. Dokler stranka ne odloči in poskrbi, jih bo pa vršil dalje, kolikor je to nujno in potrebno.

Prošnja do tukajšnjega češkega zastopstva. V našo uredništvo prihajajo ljudje, proseč nas, naj bi kako pomagali 71 češkemu rodbinam s 352 člani, ki jim je bil tukajšnji češki zastopnik obljubil poseben vlak za povrnitev v domovino. Vlak je imel oditi dne 22. februarja in so se vsi prizadeti že pripravili, prodavši svoje pohištvo in oddavši svoja stanovanja. O vlaku pa do danes ni sledu, a zastopnik s štabom 7 oseb — tako težko — uraduje le od 10—12 popoldne, ter se premalo briga za stvar. Dotičniki so nas naprosili, naj apeliramo nanj, da bi poskrbel, da bodo te češke družine čim najhitreje rešene iz sedanjega mučnega položaja. Ustrezamo prošnji, ob enem pa izjavljamo, da odgovornost za gornje navedbe morajo nositi informatorji, došli v naše uredništvo.

Morlaki, ali novi narod v Dalmaciji. »Popolo d'Italia« piše o Morlakih v Dalmaciji, »da se mu zdi potrebno, da napiše nekaj vrst o tem, ker se zanje nihče ne zanima in bodo morda še velike važnosti za bodoči položaj v Dalmaciji. Za one, ki tega ne vedo, moramo povedati, da je to ljudstvo zelo močno in šteje do 325.000 prebivalcev. Oni niso ne Hrvati, ne Srbi in ne Slovenci, ampak so narod zase, ki ima posebne šege in poseben značaj. Kolikor je znano, so to direktni potomci primitivnega avtohtonskega prebivalstva na Balkanu. Oni stanujejo v planinah kot nomadi in pasejo svoje črede itd....«

Seja učiteljskega društva. Danes ob 4 pop. je odborova seja učiteljskega društva, ob 5 pop. pa zborovanje, kakor je že objavljeno. Naj nihče ne manka! — Predsednik.

Meso za bolnike. Meso za bolnike se bo prodajalo na podlagi zdravniškega sprčičevala v sredo, četrtek in petek v sledečih mesnicah: Lazzaretto vecchio 41, Beccherie 8, Giulia 24, Corso Garibaldi 26, Cavana 10, Istituto 26, Giuffani 23, trg Ponterosso 2, Acquodotto 17, Salita di Greta 34.

Slovensko gledališče. V četrtek, dne 10. t. m. se vrši premijera Ivan Cankarjeve drame »Lopa Vida«. Vse igralce in igralki, ki nimajo v tej igri ulog in pa vse one, ki so kdaj že statirali, prosim, da pridejo nocoj in k jutrišnji generalni vaji zaposljivo v gledališče. Kot druga drama v ciklu izvirnih slovenskih del se pripravlja I. Cankarjeva komedija »Za narodov blagora«. Še pred to se uprizoni zabavna satirična komedija »Če Irak dobro pristojas«. Prodaja vstopnic za četrtekovo predstavo se vrši vsak dan med 9—12 in 3—6, in eno uro pred predstavo. — Ravnatelj.

Mestna zastaviljalnica. Razne že zapadle dragocenosti zastavljene meseca oktobra 1918 serije 143 se bodo prodajale v torek predpoldne; popoldne se bodo prodajale razne nedragocenosti zastavljene meseca novembra 1918 serije 143 od št. 103.301 do št. 103.900.

Konjsko meso od kr. vojske se bo prodajalo danes, 8. aprila 1919, s kostmi po K 7'20, brez kosti po K 5'20 v sledečih mesnicah: Medla 19, Barriera 29, P. Barbacan 3, Settefontane 35, Massimo D'Azeglio 5, deilo Scoglio 111, Alfieri 13, Pascolo 28.

Promet v tržaški luki. Pripitli so: »Baron Brucke in »Bellan« iz Benetk in »Lovizeros« iz Reke. — Odplili so: »P. Hohentho« v Benetke, »Eolinton« v New-york.

Varnostno poročilo za 5. aprila. Ernest Urlich, je okoli 5 pop. vzel iz skladišča št. 22 za 40 lir masti in jo hotel nesti domov, toda karabinjerji so mu mast ukradli, t. j. zaplenili, a njega zaprli!

— Josipa Cutterju se je dopal prsut na nekem vozu. Izbral si je nekaj kosov za okoli 250 lir, toda ti nesrečni karabinjerji so mu ga zaplenili! Škodo trpi uprava drž. železnic.

— Ekatarin Zolia, Josip Covacich, Dragotin Duiz in Josip Brusik so ponoči odnesli iz nekega železniškega voza za 3000 lir sladkorja, kave in obleke. Vse te lepe reči so jim zaplenili, a njih zaprli.

— Ob 2 pop. so zasačile straže Ivana Petenerja in Antona Marsina, ki sta kradla ekladkor, ki je bil last vojaške uprave. Sladkor se zaplenili.

Nesrečna ljubezen. Pred kratkim smo poročali, da so našli v morju pri obrežju Oktavijana Avgusta žensko truplo, ki so ga potem prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu. — Gospa Chiras, ki stanuje v ulici Anton Caccia 7, je zapazila, da je njena sosedka, 20letna Ana Pin iz Tržiča, v soboto zvečer odšla in da je ni več nazaj. Ko je čitala o tej nesreči, jo je presunila strašna misel — in tekla je v mrtvašnico pri sv. Justu. Pogledala je pokoinici v obraz in gjej! — bila je njena uboga sosedka! Policija je jela takoj preiskovati in je doznala, da je imela pokoinica ljubezenske odnošaje z mehanikom Humbertom Colautti, ki stanuje v Kolonjski ulici, št. 13. In sedaj prihaja cela tragedija! Pokoinica je bila prepričana, da jo Humbert ljubi, tako goreče, kakor ona njega, a on — je imel drugo... V soboto popoldne je vstopila v Anino sobo neka neznanka, ki se ji je predstavila kot Umbertova zaročenka. Med dekletji je prišlo do besed, do prepira, a naenkrat je Anina tekmovalka vstala in zaklicala: »No pa prid! nocoj! počakala te bova s Humbertom, pa naj se on odloči za me, ali — za te! In Ana je šla, v najlepši obleki, — na svojo zadnjo pot! — Ko je uboga revica videla, da je Humbert za njo izgubljen, ni marala več živeti, zbežala je proti obali, in — zjutraj so našli njeno truplo na obrežju... — Humberta in njegovo ljubico so aretirali, ali so jih zopet izpustili, ker jim niso mogli dokazati krivde na njeni smrti.

Kako se drag prstan poceni kupi? Jaz tega ne vem, ali elegantni gospod, ki je včeraj vstopil k zlatarju Mariju Zitter, bi znal povedati! Dolgo je izbiral in ogledoval dragocene pristane in se končno odločil za enega, ki je veljal 2000 K. Plačal ga je in odšel. No zadovoljnemu trgovcu se je stornil obraz, ko je hotel na banki oddati denar: — denar je bil ponarčen...

MALI OGLASI

Prodajam 2 omari, veliko za ptičke visoko 2 m., dolgo 140 za 80, mizo, 3 zavese na zagrijnala, lepo ogledalo, 2 velika okvirja s steklom in veliko stensko uro, Ul. Medonata del mare 8. 3550

Kupujem šivalne stroje, tudi pokvarjene, sv. Mar. Magd. zgoraj, Bivio 1, l. Pangerc.

Iščem dobro šiviljo na dom, Nastov pove ins. odd. 3542

Prodajam večjo množino belege vipavskega vina po znižani ceni, na pristnost se jamči. Od 500 litrov naprej. Postrežba na dom. Znanj ušitinske črte direktno iz Vipave. Priporočila se Stranec v Ljubljani tik žel. postaje Vrdele. 3531

Učiteljja ali učiteljico za mandolino išče gospodinja z učiteljico. Nastov pove ins. odd. B 89

Fotograf Ant. Jerkič
Trst, ul. delle Poste št. 10.
Gorica, Corso št. 36, na dvorišču, 1233

Henrik Filipčič
Dutovlje, št. 47
odpre delavnico kovaškega in mehaničnega dela. Popravlja šivalne stroje in kolesa ter sprejema vsako vrsto del te stroke. — Popravlja tudi plinske napeljave.

Zlatarnica G. PINO
v Trstu se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. Zercovitz & Figlio)
Velika izbira srebrnih in zlatih, ur uhanov, verižic itd.

Avgust Štular je odprl zopet svojo odlikovano krojačnico v ulici San Francesco 34, III.
Priporočila se slavnemu občinstvu za nova dela in popravila.

Tropinovec, konjak, rum, pelinkovec, Vermouth Cinziano, marsala, Florio, hruškovec in razni likerji se dobijo po znižanih cenah pri tvrdki
Jakob Perhanc, Trst, ul. delle Acque 6.

Umetni zobje z in brez željusti, zlate — krone in obročki —
VILJEM TUSCHER, konc. zobotehnik
Trst, ul. 30. oktobra (ex Caserma) št. 13, II.
— Ordinira od 9 predpoldne do 6 zvečer. —

Zobozdravnik DR O. MORPURGO
v Trstu, ul. Gioachino Rossini 12 vogel ul. delle Poste
Izdiranje zobov brez bolečin. Plombiranje Umetni zobje. Umetni zobje.

Zlato, srebro in dragulje
kupi po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatarna **A. Povh**, v Trstu, Barriera vecchia 3

Zobozdravnik Dr. Mraček
Trst — Corso 24 — I. n. — Trst.
Ordinira od 9—12 dop. in od 3—6 pop.
Brežbolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje.

Dobili smo veliko množino vina
CHIANTI
iz glasovite kleti VINCI FIORENTINO ter italijanskega in toškanskega v sodih.
Za gostilničarje in krčmarje po konkurenčnih cenah.

Marsala, rum, konjak.
Turdka Mojé & Starz
Trst, ul. Torreblanca 20 (ex Carintia).

BARBERA
odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina
CRISPINO QUIRICO - ASTI
Uradi in zaloga v Torinu
Velika kolajna N. V. kralja Italije
Izključna zaloga
K. PFEIFER & SINOVI
Trst, ulica Cecilia 7
Telefon 21-80

Prodaja se po najnižjih cenah:
Vino belo in črno, žganje, rum, konjak, špirit in janež.
APOLLONIO, Trst, ulica Amalia št. 10

JADRANSKA BANKA
— TRST —
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolo 9,
Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun
3% v lirah in kronah
po najkulantnejših pogojih.
— Uradne ure blagajne od 9 do 13. —

Umetni zobje. :: Umetni zobje.
Zobotehniški
:: ambulatorij ::
Opčine 378, I.
v hiši iekarne.
Odprto od 9—1 in od 2—5 popoldne.
Umetni zobje. :: Umetni zobje.

PENEČI ASTI - PENEČI FREISA - PENEČI MOŠKAT - PO EBNI BARBERA - POSEBNI NEBIOLO - GRIGNOLINO
odlikovane tvrdke za pridelovanja in izvoz vina
CRISPINO QUIRICO - ASTI
Uradi in zaloga v Torinu
Velika kolajna N. V. kralja Italije
Splošno zastopstvo
GIACOMO IURAGA SIN
Trst, ulica S. Antonio 1
Telefon 694

Vsaki dan novi dohodi

Dobroznana trgovina manifakturnega blaga
G. N. RAVALICO
v Trstu, ul. Vincenzo Bellini št. 13 (poleg cerkve Sv. Antona novega)
ima veliko izbero sledečega blaga:
Zefiri za srajce, sukno za gospe, izgotovljeno žensko perilo, moške in ženske nogavice itd. vse po konkurenčnih cenah.

Vsaki dan novi dohodi